

1. Hititler, Mezopotamyalı Asurlulardan ticaret yoluyla Çivi yazısını alarak Anadolu'da tarihi çağları başlatmışlardır. Hitit siyasi yapısında önemli bir yeri olan Pankuş Meclisi kralın yetkilerini sınırlandırmış, merkezi otoriteyi sağlamak için de illere merkezden valiler atamışlardır. Dünyanın ilk medeni kanun örneklerini oluşturup tanrılara hesap vermek için "Anal" denilen yıllıklar yazmışlar ve tarafsız tarihi belgeler oluşturmuşlardır.

Bu bilgilere göre, Hititlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hukuk alanında çalışmalar yaptıklarına
- B) Çivi yazısını kullanan ilk Anadolu uygarlığı olduklarına
- C) Asurlulara göre kültürel yönden daha gelişmiş olduklarına
- D) Merkezi otoriteyi güçlendirmeye çalıştıklarına
- E) Tarihi bilgilerin oluşumuna katkı sağladıklarına

2. Türklerde devlet; boyların ve budun(millet)'un iş birliği sonucu oluşur. Devlet; toprağı, halkı, töresi ile yurdu koruyan, milleti huzur ve barış içinde yaşatan siyasi bir kuruluştur.

Bu bilgilere göre, Türk devlet anlayışı ile ilgili,

- I. federatif bir yapılanmanın olduğu,
- II. sürekli, düzenli ve maaşlı bir ordunun kurulduğu,
- III. "devlet halk içindir" anlayışının benimsendiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

3. Emeviler Dönemi'nde İslam dünyasında başlayan iç karışıklıklar Abbasiler Dönemi'nde de devam etmiştir. Abbasi Halifesi otoritesini korumak için Gazne Sultanı Mahmut ve Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey'den yardım istemiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İslam dünyasında siyasi sorunların son bulduğuna
- B) Abbasi Halifeliğinin siyasi ve askeri açıdan güçsüz olduğuna
- C) Türklerin İslam dünyasında mezhep birliğini sağladığına
- D) Emevi Devleti'ne Büyük Selçukluların son verdiğine
- E) Din esaslarına dayalı devlet yönetim anlayışının terk

3. Ortodoksların dayanak devlet yönetim anlayışının sona erdirildiğine

4. Osmanlı Padişahı İkinci Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra Ortodoksları himaye altına almış, Ortodoksları; Ermeni Patrikliği ve Fener Rum Patrikliği şeklinde ikiye ayırmıştır. Bunun yanı sıra Yahudilere de bir Hahambaşılık kurdurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, İkinci Mehmet'in bu politikalarla ulaşmak istediği amaçlar arasında gösterilebilir?

- A) Ülke içindeki Müslüman olmayan nüfusu azaltma
- B) Gayrimüslim nüfusu, toplumda ayrıcalıklı hale getirme
- C) Osmanlı ülkesindeki azınlıkların birlik kurmasını engelleme
- D) İnanç sisteminden kaynaklanan farklı uygulamalara son verme
- E) Batılı devletlerin ekonomik desteğini sağlama

5. Coğrafi Keşifler sonucunda İpek ve Baharat yolları yön değiştirmiş; Osmanlı Devleti'nde gümrük gelirleri azalmıştır.

Yeni Çağ'da Osmanlı Devleti, bu olumsuzlukları giderebilmek ve ticari canlılığı devam ettirebilmek için aşağıdaki politikalardan hangisine yönelmiştir?

- A) Sanayi yatırımlarına hız vererek fabrikalar açılmasına
- B) Fransa dışında başka devletlere de kapitülasyonlar tanınmasına
- C) Paranın alım gücünü düşürerek ürün fiyatlarının yükseltilmesine
- D) Lonca sistemini kaldırarak sanayide tekelleşmenin oluşturulmasına
- E) Bilim ve teknoloji transferi için Avrupa'ya öğrenciler gönderilmesine

6. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan bazı gelişmeler şunlardır:

- Sancak beyleri görev yerine gitmemiş, vekillerini göndermiştir.
- Celali İsyanları çıkmıştır.
- Ayanlar güçlenmeye başlamıştır.

Yukarıda belirtilen durumların aşağıdakilerden hangisine neden olduğu ileri sürülebilir?

- A) Merkezi yönetimin etkililiğinin azalmasına

- A) Merkezi yönetimin etkinliğini azaltmasında
- B) Halkın yönetime ortak edilmesine
- C) Azınlık haklarının kısıtlanmasına
- D) Ticaret yollarının yön değiştirmesine
- E) Şer'i uygulamaların yürürlükten kalkmasına

7. İkinci Mahmut Dönemi'nden itibaren Osmanlı ülkesinde Avrupa tarzında eğitim gören aydın bir sınıf yetişmiştir. Bu sınıf kişilere göre devamlı değişen bir yönetim yerine, hukuka dayalı kurumları olan yeni bir yönetim kurulması için çalışmıştır.

Osmanlı aydınlarının bu tutumları ile,

- I. halkın haklarını genişletme,
- II. egemenlik anlayışını değiştirme,
- III. monarşiye güç kazandırma

durumlarından hangilerini gerçekleştirmeyi amaçladıkları savunulabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. 1909'da Suriye'de cülus töreni şenliklerini izleyen Halil Bey'e,

Atatürk : Halil! Bu millet kendi kurtuluşu için şenlik yapabilir. Padişahlık da ne oluyormuş?

Halil Bey : Peki memleketi nasıl idare edeceğiz? Padişah giderse yeni bir padişah lazım.

Atatürk : Neden mutlak padişah fikrine saplanıyorsun? Halil! diye bağırdı.

Atatürk'ün padişah fikrine karşı çıkmasında,

- I. saltanat yönetiminin dünya gelişmelerinin gerisinde kalması,
- II. padişah yönetiminin ülkenin dağılmasını önleyememesi,
- III. demokratik ve bağımsız bir yönetim anlayışının oluşturulmasının amaçlanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Birinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru yayımlanan Wilson İlkeleri'nde, "Osmanlı Devleti'nin sınırları içeri-

sinde Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerde egemenlik hakkı Türklere bırakılacaktır.” maddesi yer almıştır.

Bu maddenin,

- I. Mondros Ateşkesi’nin imzalanarak Osmanlı Devleti’nin savaştan çekilmesi,
- II. Misakımilli belgesinin hazırlanması,
- III. Sevr Antlaşması’nda Boğazların İtilaf Devletlerinin kontrolüne bırakılması

durumlarından hangilerinin oluşumuna ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Mondros Ateşkesi’nin imzalanmasından sonra Mustafa Kemal, Harbiye Nezareti emrinde çalışmak üzere İstanbul’a çağırılmıştı. İstanbul’da kaldığı günlerde vatanın geleceği için çareler aramak amacıyla padişah, sadrazam ve bakanlarla bir çok kez görüşme yapmış ancak girişimleri sonuçsuz kalmıştır.

Bu durumun Mustafa Kemal’i aşağıdakilerden hangisine yönlendirdiği savunulabilir?

- A) Anadolu’ya geçerek Türk milletini bağımsızlık fikri etrafında örgütlemeye
- B) İtilaf Devletleriyle uzlaşma zemini oluşturmaya
- C) Laik ve çağdaş bir toplum yapısı için yenilikler yapmaya
- D) Dış politikada bağımsız hareket etmek için ittifakların dışında kalmaya
- E) Halifelik ve saltanat mekanlarının varlığını sonlandırmaya

11. Sakarya Zaferi sonunda Anlaşma Devletleri; Türk ve Yunan yöneticilerine ateşkes önerisinde bulunarak her iki ordunun da kendileri tarafından denetlenmesini talep etmişlerdi.

Anlaşma Devletleri bu önerileri ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) İstanbul Hükümetinin desteğini almayı
- B) Türk ordusunun güçlenerek yeni başarılar elde etmesini önlemeyi
- C) İngiltere ile İtalya arasındaki görüş ayrılığına son vermeyi
- D) Wilson İlkelerinin uygulanmasını sağlamayı

E) TBMM'yi, Lozan Barış Konferansı'na davet etmeyi

12. Lozan Barış Konferansı'nda, Milli Mücadele Dönemi'nde memleketten gidenlerin afedilmesi ile ilgili konu görüşülürken İtilaf Devletlerinin İsmet Paşa'ya: 'Geri gelecek olanlara mücadele için onlardan ne isteyeceksiniz?' şeklindeki sorusuna İsmet Paşa: "Bu husus gelecek olanlarla hükümet arasında bir meseledir." cevabını vermiştir.

İsmet Paşa'nın, bu tavrı ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Bağımsız ve egemen devlet anlayışını korumayı
- B) Memleketten gidenlere kısıtlamalar getirmeyi
- C) Batılı devletlerle olan siyasi sorunları halletmeyi
- D) Kapitülasyon haklarına son vermeyi
- E) Öğretim birliğini sağlamayı

13. Türkiye Cumhuriyeti; toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olmayı amaç edinmiştir.

Bu amaca yönelik olarak Yeni Türk Devleti'nde;

- I. Türk Dil Kurumunun açılması,
- II. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması,
- III. Şeriye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması

yeniliklerinden hangilerinin gerçekleştirildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. Yeni Türk Devleti'nin ilk yıllarında Türk dış ticaretinin açık vermesi ve dünyada da ciddi bir ekonomik krizin başlaması nedeniyle, aşağıda belirtilen Atatürk ilkelerinden hangisinin yürürlüğe konması zorunlu hale gelmiştir?

- A) Laiklik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Devletçilik
- E) Milliyetçilik

15. Türkiye doğu ile batı arasında bir köprü konumundadır. Jeopolitik öneminden dolayı ülkenin varlığının korumasında sadece askeri güç değil aynı zamanda diplomatik

Onun sadece denemiyen geyi deyin. Zannında diplomamın güç de etkili olmuştur. Birçok yabancı yazarın Türk devlet adamlarını “Doğuştan diplomat” olarak kabul etmesi sebepsiz değildir.

Buna göre Türk dış politikası ile ilgili olarak;

- I. Akılcı ve gerçekçi temellere dayanır.
- II. Uluslararası ilişkilerde milli çıkarları esas alır.
- III. Devletler arası eşitlik ilkesine uygundur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

16. • X ve Y ekvator üzerindedir.
• X – Y arası kuş uçuşu uzaklık 4884 km’dir.
• Y, 10° Doğu meridyeni üzerindedir.
• X’te yerel saat daha ileridir.

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) X, 54° Doğu meridyenindedir.
B) X – Y arasında 44 meridyen vardır.
C) Y’de Güneş daha geç doğar.
D) X, + 4. saat dilimindedir.
E) Y’de öğle vakti daha erken yaşanır.

17. İnsanın çevreye yönelik faaliyetleri, beşeri coğrafyanın inceleme alanındadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi beşeri coğrafyanın inceleme alanında yer almaz?

- A) Muğla’daki endemik bitki türleri
B) Antalya’daki turizm faaliyetleri
C) Konya’daki tarım faaliyetleri
D) İzmir’deki sanayi faaliyetleri
E) Elazığ’daki maden ocakları

18. Aşağıda üç ayrı kaptanın not defterinden bazı alıntılar verilmiştir.

I. Kaptan	:	Buradan geçerken aklıma hep deniz korsanları gelmektedir. Neyse ki Türk donanmasının yakınlarda olması bu korkumuzu en aza indirmektedir.

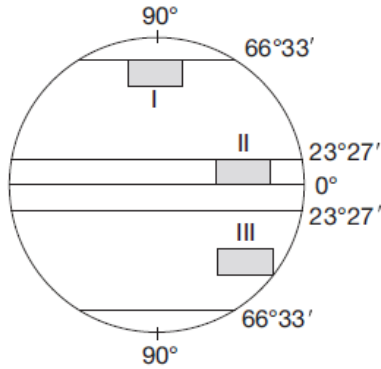
II. Kaptan	:	Yoğun sis ve okyanus akıntıları geminin hızını ve güvenliğini etkilediği için buralardaki tüm gemi personeli tedirgin olmaktadır.
III. Kaptan	:	Buzulların olması çok dikkatli bir şekilde geçmemize neden olmaktadır.

Buna göre, bu kaptanların not defterlerindeki bilgilerle haritada işaretli alanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I. kaptan	II. kaptan	III. kaptan
A)	X	Y	Z
B)	Y	Z	X
C)	Y	X	Z
D)	X	Z	Y
E)	Z	X	Y

19.

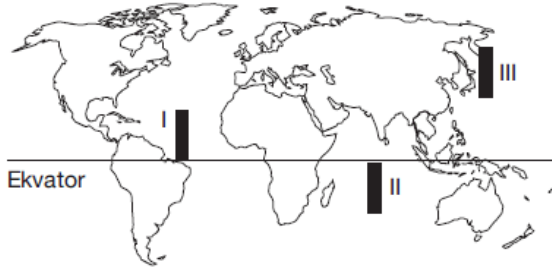
Yukarıdaki şekilde çizilen alanların genişlikleri ve uzunlukları aynı olmasına karşın barındırdıkları boylamların sayısı aynı değildir. II nolu alan daha az, I nolu alan ise daha çok boylam barındırır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Eksen eğikliğiyle
- B) Kara ve denizlerin dağılışıyla
- C) Dünya'nın küresel şekliyle
- D) Dünya'nın günlük hareketiyle

E) Elips biçimindeki yörüngeyle

20. Dalgaların hareket yönü üzerinde, rüzgârların belirleyici bir etkisi vardır.

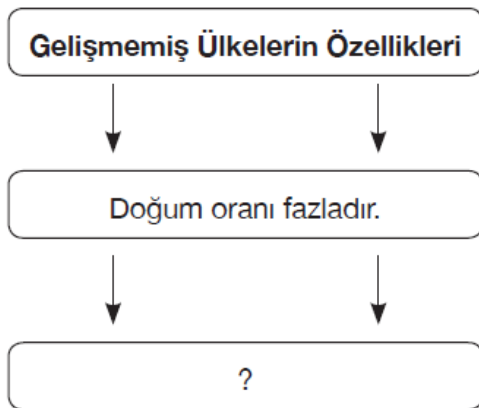
Haritada işaretli alanlarda etkili olan sürekli rüzgârların esme yönü dikkate alınır, hangilerinde dalgaların kuzeydoğudan güneybatıya doğru olduğunu görürüz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III
21. Fay hatlarının bulunduğu bölgeler, yer kabuğunun zayıf ve dirençsiz olduğu yerlerdir.

Buna göre, aşağıdaki yörelerin hangisi yukarıdaki açıklamada belirtilen yerlere örnek olarak gösterilemez?

- A) Mardin Eşiği
B) Gediz Havzası
C) İzmit ve Çevresi
D) Muş – Varto Yöresi
E) Bolu – Gerede Yöresi

22.

Yukarıdaki kavram haritasında “?” ile gösterilen alana, aşağıdakilerden hangisi getirilirse yanlış olur?

- A) İşsizlik fazla, milli gelir düşüktür.
B) Birincil faaliyetler daha önemlidir.

- , —————
C) Beyin göçü verirler.
D) Doğal nüfus artış hızı yüksektir.
E) Nüfusun iki katına çıkma süresi uzundur.

23. Bitkiler; ekvatorlardan kutuplara doğru “geniş yapraklı ormanlar”, “karışık ormanlar”, “iğne yapraklı ormanlar” ve “tundralar” şeklinde kuşaklara ayrılmıştır.

Buna göre, yukarıdaki durumu ortaya çıkaran faktör aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili değildir?

- A) Karadeniz’deki tuzluluk oranının Akdeniz’dekinden az olması
B) Akdeniz’deki deniz suyu sıcaklığının Ege Denizi’ndenkinden yüksek olması
C) Türkiye’de güney yönünden gelen rüzgârların hava sıcaklığını artırması
D) Çanakkale’nin yıllık ortalama sıcaklığının Erzurum’dan yüksek olması
E) Mersin’deki ocak ayı sıcaklık ortalamasının Samsun’dakinden yüksek olması

24. Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nden yapılan açıklamada “Şubat ayının ilk haftasında Türkiye’nin kuzeyi, Balkanlar’dan gelen yağışlı havanın etkisine girecektir. Başta kuzey bölgeler olmak üzere, yurdun tümünde sıcaklıklar mevsim normallerinin altına düşecektir. Kuzeydoğu Anadolu ve iç kesimlerde yağışlar kar şeklinde olacaktır. Batı ve Güney kıyılarda hava bulutlu ve ılık olacaktır.” bilgisi verilmiştir.

Buna göre;

- I. Marmara Bölgesi’nde karayel rüzgârı esmektedir.
II. Akdeniz Bölgesi kıyılarında don ve fırtına riski fazladır.
III. Erzurum – Kars çevresinde kar yağışı beklenmektedir.
IV. Karadeniz ve Marmara kıyılarında bulutluluk artacaktır.

sonuçlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız IV
D) I ve III   E) III ve IV

25. Bir araştırma gezisine çıkacak öğrencilerden Emre, Gürkan, Belma, Şeniz ve Sedat gidecekleri bölgenin topoğrafya şekillerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Bölgenin fiziki coğrafya özellikleri konusunda ön araştırma yapan grup üyeleri, aşağıdaki tahminleri yapmışlardır :

- Emre** : Gideceğimiz bölgede mağaralar çok yaygındır. Mağaraların içinde oluşan sarkıt, dikit gibi şekilleri inceleme ve görüntüleme fırsatımız olacaktır.
- Gürkan** : Mağaralar çok ise demek ki eriyebilen kayalar yaygın, bu da gösteriyor ki arazide lapy, dolin gibi yer şekillerine sıkça rastlayacağız.
- Belma** : Söylediklerinizden anlaşılıyor ki arazi karstik özellikte bu da demektir ki akarsu, rüzgâr gibi dış kuvvetlerin aşındırmasıyla oluşan peri bacaları ile de karşılaşacağız.
- Şeniz** : Bölgede bulunan kaynak suları, içinde bulunan kireç nedeniyle acımsı özellikte olacaktır.
- Sedat** : Bölgenin bazı kesimlerinde yer altından gelen kireçli sular, yüzeye çıktıklarında içlerindeki kireci yüzeyde biriktirerek travertenleri oluşturacaktır.

Buna göre, öğrencilerden hangisinin sözlerine bilgi yanlışlığı bulunması nedeniyle arkadaşları tarafından itiraz edilecektir?

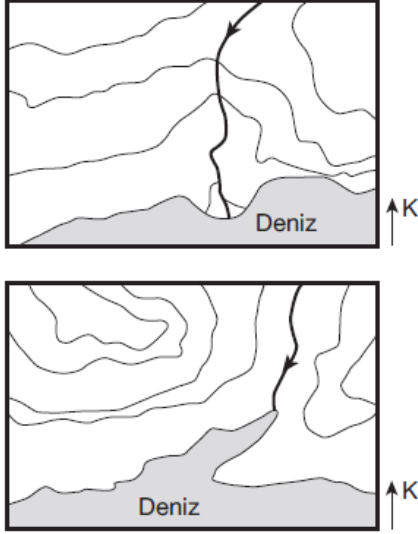
- A) Emre   B) Gürkan   C) Belma
D) Şeniz   E) Sedat

26. Yeryüzünü bir bütün olarak incelediğimizde, bazı özellikler bakımından benzer alanlar olduğu görülmektedir. Bu benzer özellikleri doğal ve beşeri olmak üzere iki ana grupta toplayabiliriz.

Buna göre, aşağıda verilmiş doğal – beşeri bölge eşleştirmelerinin hangisinde her iki bölgenin birbirini bütünler, iç içe geçmiş olduğundan söz edilebilir?

Doğal bölge	Beşeri bölge
A) Karstik alanlar bölgesi	Kaplıca alanları bölgesi
B) Step iklim bölgesi	Buğday tarımı bölgesi
C) Dağlık alanlar bölgesi	Yerleşim alanları bölgesi
D) Orman bölgesi	Enerji tüketim bölgesi
E) Soğuk iklim bölgesi	Yoğun ticaret bölgesi

27. Aşağıda, iki farklı kıyı bölgesinin eş yükselti eğrileri ile hazırlanmış haritaları verilmiştir.

Buna göre, söz konusu kıyı bölgelerinde bulunan akarsuların ağız kısımlarında farklı yer şekillerinin oluşmasında, gerek akarsulara gerekse döküldükleri kıyıya ait aşağıda verilen özelliklerden hangisinin farklı olmasının etkisi diğerlerinden daha azdır?

- A) Kıyı derinliğinin
  - B) Okyanusa kıyı olma durumunun
  - C) Gel-git genliğinin
  - D) Akım miktarının
  - E) Kıyı akıntılarının
28. Sokrates'in "Üzerinde düşünülmemiş bir hayat, yaşanmaya değermez." ifadesinin işaret ettiği başkaldırıya kaç kişi cesaret etmiştir? Kaç kişi için yaşamın kendisi ölçülen bir süreç olmaktan çıkıp, düşünce nesnesi halini almıştır? Kaç kişi değerli bir hayatın ön koşulu olan başkaldırıyı hücrelerinde hissetmiştir? İşte tüm bunları bize sunacak, hayata değer katacak, yolu gösterecek temel etkinlik felsefedir.
- İ. Kuçuradi bu ifadeyle felsefenin hangi işlevini vurgulamaktadır?**
- A) İnsanın varoluşunu anlamlı kılma
  - B) Görünenlerin ardındaki gerçeği arama
  - C) Varlığı bütün olarak ele alma
  - D) Toplumsal bütünleşmeye katkı sağlama
  - E) Hoşgörü duygusunu geliştirme
29. Öz, bir nesnenin herhangi bir özelliğinden önce bu özelliği olanaklı ve anlaşılır kılma zorunluluğudur. Kesin bilginin

ğı olanaklı ve anlaşılır kılan zorunlu yapısıdır. Nesin bilgiyi sağlayan özler alanına giden yolu göstermeyi amaçlayan fenomenolojik yöntem, öncelikli olarak her türlü bilgiyi sorgulama konusu yapar. Bu işlemde özüne yönelinen varlık, her türlü önyargıdan ve spekülasyondan arındırılır. Böylelikle öz kendisini, kendisine yönelen bilinçten saklayamaz duruma gelir.

Fenomenolojik yaklaşımın bu görüşlerine göre;

- I. Öz, fenomenin içindedir ve biliçle kavranabilir.
- II. Bir nesnenin özüne ulaşabilmek için onun özüne ait olmayan özellikleri bir kenara bırakmak gerekir.
- III. Varlıkların özü, doğru bilgiyi vermede yetersizdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

30. Berkeley'e göre insan, yalnızca bilinç içeriklerini ve algılarını bilebilir. Bu içeriklerin ve algıların bir gerçekliğe dayanıp dayanmadıklarını, nesnelerin niteliklerine benzeyip benzemediklerini bilemez. Bunu bilmesi için kendi kendinden çıkması ve algılarının gerçek bir şeye ait olduğunu görmesi gerekir. Ama bu gerçek denilen şey hakkında neye sahip olabilir? Yine ancak bir algıya değil mi?

Berkeley'in bu görüşünün temelinde aşağıdaki varsayımlardan hangisi yer almaktadır?

- A) Asıl gerçeklik, insan zihninin dışındadır.
B) Bilinebilir olan yalnızca olgulardır.
C) Gerçeklik, algılanabildiği kadar bilinebilir.
D) Duyu verileri, bilgi için gerekli değildir.
E) Varlıkların bilgisi, mistik bir görü ile sezilebilir.

31. – İdealizm; varlığı düşünceden ibaret kabul ederek, insan düşüncesinden bağımsız bir gerçekliğin varlığını reddeder.
– Realizm; varlığın insan bilincinden bağımsız olarak var olduğunu iddia ederek, insanın hayallerini arka plana iter.

Bu açıklamalara göre, idealizm ile realizm arasındaki temel görüş farklılığı aşağıdaki problemlerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Varlığın var olup olmadığı
B) Varlığın temel kaynağının ne olduğu
C) Varlığın amacının ne olduğu
D) Varlığın felsefeye konu edilip edilemeyeceği

D) varlığın teîsereye konu edilip edilemeyeceğı

E) İnsanda yaratıcı düşünceinin olup olmadığı

32. İnsanın ahlâklı ve erdemli olması bir ödevdir. İnsanın bir akıl ve irade sahibi olması, bir takım ahlâki ödevleri zorunlu kılar. Buna göre, insan olmakla ahlâki ödevlere ilgisiz kalmak bir arada olabilen şeyler değildir. Bu nedenle insanın hangi koşul altında olursa olsun ahlâki ödevlerini yerine getirmesi gerekir. Yani insan; hiçbir koşul altında yalan söylemez, verdiği sözü tutmamazlık edemez, başka insanları kişisel amaçlarının bir aracı haline getiremez. İnsanın bütün ödevlerini, sadece insan olmanın gereğı olarak yapması gerekir.

Kant'ın bu görüşü aşağıdaki sorulardan hangisine cevap oluşturur?

- A) Birey eylemlerinde özgür müdür?
B) Vicdan yol gösterici midir?
C) Mutlak iyiye ulaşmak mümkün müdür?
D) İnsan hangi davranışlarından sorumludur?
E) Evrensel bir ahlâk anlayışı var mıdır?

33. İki ressam düşünelim, aynı tekniğı kullanarak aynı objeyi resmetmiş olsalardı ortaya çıkan sanat eseri sizce aynı olur muydu? Bu soruya verilecek yanıt, sanat eserinin değerini anlamamızı sağlayabilir. Bir resmin sanat eseri olabilmesi için ona sanatçının “duygu yüklemeı” gerekir. Yüklenen duygu, sanat eserini benzersiz kılar. Hatta aynı sanatçı, farklı zamanlarda aynı objeyi resmetseydi ortaya çıkan resim birbirinden yine farklı olacaktı. Sanatı sanat yapan da budur.

Bu parçada kullanılan “duygu yüklemeı” kavramı, sanat eserinin aşağıdaki hangi özelliğini vurgulamaya yöneliktir?

- A) Evrensel olma
B) Kalıcı olma
C) Doğayı yansıtırma
D) Estetik haz oluşturma
E) Yaratıcılık gerektirme

34. Locke'a göre, uygar toplumlarda birey için yönetimden gelebilecek tehlikeler vardır. Yasaları yapma gücünü elinde bulunduranlar, yürütme ve yargı gücünü de ele geçirebilirler. Bunun için Locke, yönetilenlerin doğal haklarına yönetenlerden gelebilecek tehlikeleri önlemek için

ma, yöneticilerden gelebilecek tehniklerin önemi için yönetim güçlerinin devletin yalnızca bir organında toplanmasına karşı çıkmıştır.

Bu parçada Locke, bireyin temel haklarının korunması için aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Güçler ayrılığı ilkesinin
- B) Mutlak bir otoritenin
- C) Sivil toplum örgütlerinin
- D) Kuralların yaptırımlarla desteklenmesinin
- E) Yöneticilerin bir takım haklara sahip olmasının

35. Popper; bilimin yönteminin tümevarım değil, tümdengelim olması ve bilimselliğin ölçütünün de “doğrulama” değil de “yanlışlama” olması gerektiğini ileri sürer. Yanlışlanabilirlik ölçütüne göre, genel bir önerme tek bir karşıt önermeyle çürütülebilir. Örneğin tüm kuğuların beyaz olduğunu göstermek olanaksızken, tek bir kuğunun başka renk olduğunu göstermek daha kolaydır.

Popper’in bu parçadaki görüşlerine dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Genel bir yargıyı tek bir yargıyla çürütmek mümkündür.
- B) Bilimi anlamlı kılan, ölçütünün yanlışlama olmasıdır.
- C) Tümevarımla doğada tam bir genellemeye varılamaz.
- D) Bilimsel gerçekler sınanamaz niteliktedir.
- E) Yanlışlama ölçütü, doğrulama ölçütüne göre daha kolaydır.

36. – 40. soruları Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri / mezunları cevaplayacaktır.

36. • Sen emirleri bilirsin : Zina etmeyeceksin, öldürmeyeceksin, çalmayacaksın. *(İncil, Luka 18/19)*
- Hükümde haksızlık etmeyeceksin ve kudretlinin hatırına itibar etmeyeceksin ve komşuna adaletle hükmedeceksin. Kavmin arasında çekiştiricilik edip gezmeyeceksin. *(Tevrat, Levilar, Bap 19, 15 – 18)*
- Gerçekten yetimlerin mallarını zulmederek yiyenler, karınlarna ancak ateş doldurmuş olurlar. Onlar, çılgın

bir ateşe gideceklerdir.

(Kur'an-ı Kerim, Nisa 10)

Bu dini metinlere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İlahi dinler, insan haklarına önem vermiştir.
- B) İlahi dinler, ortak mesajlar içerebilir.
- C) İlahi dinler, insan ilişkilerini düzenleyici mesajlar vermiştir.
- D) İnanç esasları, toplumsal hayatla da ilişkili olabilirler.
- E) Toplumsal değerlerin tek ölçütü ilahi dinlerdir.

37. Bir gün meşhur alim Hasan Basri, mescitte insanlarla otururken yanına gelen bir kişi, büyük günah işleyen kişinin mümin mi, kâfir mi olduğunu sordu. Hasan Basri düşünürken onun öğrencisi olan Vasil bin Ata soruyu şöyle cevapladı : “Böyle bir kişi ne mümindir ne de kafir, ikisi arasında bir yerdedir.” Daha sonra birkaç kişiyle ayrılıp başka bir köşeye gitti. Bunun üzerine Vasil ve taraftarları bir tarafa çekilip uzaklaştılar.

Vasil bin Ata ile ona uyanların bu yaklaşımı, İslam düşüncesinde yer alan siyasi - iktisadi yorumlarından hangisine örnek oluşturur?

- A) Haricilik
- B) Maturidilik
- C) Şia
- D) Mu'tezile
- E) Eş'arilik

38. Uhud Savaşı öncesi Hz. Muhammed (s.a.v), Mekkeli-lerle Medine'nin içinde, Ashab ise Medine'nin dışında savaşmak istiyordu. Bazı değerlendirmeler sonucunda Medine'nin dışında savaş yapılmasına karar verildi ve hazırlıklar yapıldı. Daha sonra Ashab da Medine'nin içinde savaşmak istediklerini ve bunu Resullullah'a beyan ettiler. O da, “Bir peygamber, zırhını giydikten sonra, savaşmadan onu çıkarmaz.” şeklinde buyurarak, alınan kararın ilkinde uyulmasını emretti.

Bu parçada Hz. Muhammed'in hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Güvenilir olma
- B) Merhametli olma
- C) Sabırlı ve kararlı olma
- D) Hoşgörülü olma
- E) Adaletli olma

39. Tüm ilahi dinlerde, inananlar için ibadet etme sorumlulu-

ğu vardır. İnanan bireyler ibadet ederek hem Allah'a karşı sorumluluklarını yerine getirirler hem de kendileri ve toplum için birtakım faydalar elde ederler.

Aşağıdakilerden hangisi ibadetlerin faydalarından biri değildir?

- A) İnsanın ahlâkını güzelleştirir.
- B) İnsanların özgür olmalarını sağlar.
- C) Toplumsal barışa katkı sağlar.
- D) İnsana temizlik alışkanlığı kazandırır.
- E) Toplumsal dayanışmayı güçlendirir.

40. Atmosfer tabakası şimdikinden daha ince olsaydı göktaşlarından ve Güneş'in zararlı ışınlarından korunamazdık. Bu da Dünya'daki insan yaşamını imkânsız hale getirirdi. Bu ve benzeri durumlar, evrende her şeyin ölçülü ve ahenkli bir biçimde yaratıldığını göstermektedir. Rahman Suresi'nin 7. ve 8. ayetlerinde de, "O, göğü yükseltti ve ona bir ölçü koydu. (Siz de) sakın mizanı (dengeyi) bozmayın." buyrulmaktadır. Kâmer Suresi'nin 49. ayetinde de, "Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık." buyrulmaktadır.

Bu parçaya göre, evrendeki düzen ve Allah'ın varlığı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Evrendeki uyum ve düzen, hiçbir şeyin tesadüfi olmadığına kanıttır.
- B) Yaratıcı, hikmet sahibi olduğundan yarattığı her varlık hikmete dayalıdır.
- C) Allah, evrendeki her varlığın yaratıcısıdır.
- D) Evrendeki ölçülü yaratılış, insana da adil davranmayı öğütler.
- E) Evrendeki düzen, bir tesadüfler zinciridir.

41. – 45. soruları Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Filozoflar çoğunlukla bir kağıda kurşun kalemleleriyle geliş güzel çizgiler çizip yetişkinlere : "Bu nedir?" diye soran çocuklara benzerler. İş şöyle olur : Yetişkin, sık sık bir şeyler çizip çocuğa "Bu bir adam", "Bu bir ev" demiştir. Çocuk şimdi çizgileri sorar : "Peki bu ne?"

Wittgenstein bu sözlerle felsefenin amacının aşağıdakilerden hangisi olması gerektiğini vurgulamakta-

varlıklardan hangileri olmaları gerektiğini vurgulamaktadır?

- A) Doğru bilgiye ulaşmada akli ölçü almak
- B) Metafizik bilgileri temellendirmek
- C) Toplumsal sorunları tartışmak
- D) Mutlak doğrulara ulaşmak
- E) Önergelerin içeriğini çözümlemek

42. Özgürlük, insanın eylemlerinde baskı ve sınırlamaların bulunmaması durumudur. Fakat insan bir toplumda yaşadığı sürece bu mutlak özgürlük hali kesinlikle söz konusu olamaz. Mutlak bir özgürlük halinde yani hiçbir baskı ve sınırlamanın söz konusu olmaması durumunda, Hobbes'in de söylemiş olduğu gibi sonuç, herkesin herkesle savaşıdır. Çünkü her insan, kendi çıkarlarını elde etmek, kendi mutlak özgürlüğünü hayata geçirmek ister. Böyle bir durum sonucunda da toplumda çatışmalar kaçınılmaz olur.

Bu parçada "Mutlak bir özgürlüğün söz konusu olamaması" aşağıda verilen görüşlerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Hedonizm   B) Egoizm   C) Utilitarizm
- D) Hümanizm   E) Otodeterminizm

43. Oynayan bir çocuk için oyunun dışında bir başka dünya mevcut değildir. Çünkü çocuk oynamak için oynar. İnsan için de sanatın dışında empirik bir dünya mevcut değildir. Sanat da oyun da insanı günlük yaşamın sıkıntılarından, kuşku ve korkularından kurtarır ve insanı bir özgürlük dünyasına götürür.

Bu parça, aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

- A) Sanat, fayda sağladığı oranda değerlidir.
- B) Sanat, doğanın taklit edilmesidir.
- C) Sanat ve oyun arasında bir benzerlik vardır.
- D) Oyun, sanattan üstündür.
- E) Sanat ve oyun, kurmaca bir dünya oluşturur.

44. "Kimse benim ölümünden sorumlu değildir. Sorumlu benim, bunun olacağını biliyordum. Çünkü yalanlara, dolanlara, yanılsamalara dayanarak yaşayan bir toplumda hakikatten bahsetmek, ölmeyi istemektir."

Sokrates bu sözlerinde, toplumun hangi eksik yönü-

ne dikkat çekmiştir?

- A) Sorunlara çözüm getirememek
- B) Pratiğe önem vermemek
- C) Adaletle bölüştürmemek
- D) Doğruyu görmezden gelmek
- E) Eşitliğe önem vermemek

45. İlkçağlarda Mısır ve Mezopotamya'da bilime kaynaklık edecek çalışmalar çok ilerideydi. Özellikle Mısır uygarlığında Nil nehrinin taşmalarına bağlı olarak matematik alanında ciddi gelişmeler olmuştur. Farklı toplumlar bu bilgileri uygulayıp geliştirmişlerdir.

Bu parça, bilimin aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnek oluşturur?

- A) Birikerek ilerleme
- B) Nesnel olma
- C) Genelleyici olma
- D) Sistemli olma
- E) Olgusal olma

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)C, 2)D, 3)B, 4)C, 5)B, 6)A, 7)C, 8)E, 9)D, 10)A, 11)B, 12)A, 13)E, 14)D, 15)E, 16)E, 17)A, 18)B, 19)C, 20)A, 21)A, 22)E, 33)E, 34)A, 35)D, 36)E, 37)D, 38)C, 39)B, 40)E, 41)E, 42)B, 43)C, 44)D, 45)A,